

Groningse aanpak geeft longpatiënt lucht

INTERVIEW LONGZIEKTEN

● Longarts controleert 'papieren patiënt' op afstand

Door Arend van Wijngaarden

Appingedam Het aantal longaanvallen is gehalveerd, de astmapatiënten zijn minder ziek en de COPD-patiënten gaan minder hard achteruit. Ruim twaalfduizend longpatiënten in Noordoost-Groningen zijn de afgelopen jaren op een nieuwe manier door huisartsen, Ommelander Ziekenhuis Groep en LabNoord behandeld en dat werpt vruchten af. De 'ketenzorg' is een voorbeeld dat elders in het land gevolgd wordt.

Noordoost-Groningen is een van de gebieden met de meeste rokers, en dus longpatiënten, van Nederland. Het aantal rokers neemt zelfs nog toe, bleek deze week uit onderzoek. Er komen daardoor elk jaar een paar duizend longpatiënten bij. De longartsen in de ziekenhuizen kunnen dat nooit alleen aan.

"Daarom zijn we in 2005 en 2006 bij elkaar gaan zitten om te kijken hoe we dit gezamenlijk kunnen aanpakken", zegt longarts Ronald Meijer van de Ommelander Ziekenhuis Groep. "Samen met LabNoord en de longartsen kunnen we veel betere zorg leveren dan we als huisartsen alleen zouden kunnen", zegt huisarts Roland Riemersma.

Het gesprek vindt plaats in het nieuwe Gezondheidscentrum Overdiep in Appingedam. Hét voorbeeld van hoe de gezondheidszorg over een paar jaar overal geregeld moet zijn. In het splinternieuwe gebouw zitten alle huisartsen van Appingedam bij elkaar, met tal van andere zorgverleners zoals fysiotherapeuten, psychologen, logopedisten, maatschappelijk werk, thuiszorg, apotheek, LabNoord en noem maar op. Er is zelfs een operatiekamer voor kleine ingrepen.

De behandeling begint met een longfunctie-onderzoek en dat doet LabNoord, ook in Overdiep. De patiënt blaast hard in een apparaat dat meet hoe goed of slecht de longen werken. Daar komen wat andere testjes bij, zoals een klachtenscore en inhalatietechniek en dan kan de arts advies geven over welke medicijnen nuttig zijn. Meestal zijn dat inhalatoren; pufjes, waarmee de benauwdheid en kans op longaanvallen fors minder kunnen worden. Er zijn tientallen verschillende soorten inhalatoren met diverse medicijnen erin.

"Sinds de start van ons project is er enorm veel verbeterd voor onze patiënten", meent huisarts Riemersma. "Als huisarts kun je op deze manier gebruik maken van de deskundigheid van de longarts en krijg je een goed longfunctieonderzoek."

De uitslagen van de tests gaan digitaal naar de longartsen. "Ik krijg dus veel papieren patiënten, die ik zelf helemaal niet hoeft te zien",

▲ Hendrik Smit met zijn medicijnen voor astma. Foto: Geert Job Sevink

zegt longarts Meijer. "Ik zie het dossier en de uitslagen van de test. Dat leidt meestal tot een betrouwbare diagnose." Alleen de patiënten waar iets bijzonders mee is, vraagt Meijer naar het ziekenhuis te komen. "Maar na een bezoek aan de poli hier gaan ze terug naar de huisarts."

Alle longpatiënten worden ieder jaar opgeroepen voor een controle. Vaak valt er dan nog wel wat te verbeteren. Andere medicijnen, een

andere dosis, adviezen voor de leefstijl. Zo blijkt bijvoorbeeld dat nauwelijks de helft van de longpatiënten zijn inhalator goed gebruikt. Veel mensen stoppen met het pufje zodra ze even geen klachten hebben. "Terwijl het juist belangrijk blijft de regelmaat te houden."

Zorgverzekeraar Menzis ziet de keten-aanpak in Noordoost-Groningen als goed voorbeeld van vernieuwende zorg. De bedoeling is dat deze aanpak ook elders wordt toegepast. In Drachten werkt het al enkele jaren en ook in Leeuwarden wordt er mee begonnen.

'Nooit gerookt, wel altijd benauwd'

Appingedam De 62-jarige Hendrik Smit uit Appingedam heeft wat meer lucht sinds hij door huisarts Riemersma en longarts Meijer behandeld wordt. Hij laat thuis aan de keukentafel twee inhalatoren zien. "Ik moet hier elke dag een paar keer mee in- en uitademen. Het werkt wel, want ik voel dat ik echt minder benauwd ben. Ik kan meer." Smit had eigenlijk zijn hele leven al min of meer last van benauwdheid. "Maar dat hoorde erbij, ik wist niet beter." In 2011 deed hij mee aan het bevolkingsonderzoek LifeLines, en daar hoort ook een longfunctie-onderzoek bij. "Ik bleek astma te hebben en moest ervoor naar de dokter."

Hij werd onderzocht door longarts Meijer en kreeg medicatie. Re-

gelmatig komt hij voor controle bij huisarts Riemersma. "Er verandert toch steeds iets: de bijwerkingen van de medicijnen, de hoeveelheid ervan. Ik moet nu twee keer per dag twee keer inhaleren, als ik een slechte dag heb wat meer."

Longfalen is een typische rokersziekte, maar Smit heeft zelf nooit gerookt. "Maar ja, ik heb wel veel in de rook van anderen gezeten. Mijn vader rookte altijd thuis en ik heb jaren in de horeca gewerkt. Mijn vrouw rookt wel maar altijd buiten in de schuur."

Hij voetbalde altijd, maar kon dat niet meer de laatste jaren. "Nu probeer ik op andere manieren te sporten. Drie keer per week een halfuurtje hardlopen. Het schijnt dat ik ook daardoor nog vrij veel kan."

”
Na een
bezoek
aan de
poli terug
naar de
huisarts